

ТАҚРИЗ

ба автореферати Манучеҳри Нозимии Раҷабзода дар мавзӯи “Ташкили баҳисобгирӣ ва назорати табдилёбии дороиҳои биологӣ дар парандапарварӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050800 – Баҳисобгирӣ ва аудит (6D050801 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит)

Қараёни пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, мувофиқи стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ дар соҳаи хоҷагии қишлоқ пайдоиши мафҳуми «дориҳои биологӣ»-ро ба миён овард. Аз ин лиҳоз масъалаи илман асоснокгардонии методикаи баҳодиҳии воқеӣ, баҳисобгирии эътимодноки дороиҳои биологӣ ва танзими меъёри баҳисобгирӣ ин дороиҳо мубрам ба шумор меравад. Ташкили баҳисобгирӣ ва назорати табдилёбии дороиҳои биологӣ дар корхонаҳои соҳаи хоҷагии қишлоқ, аз ҷумла дар парандапарварӣ, барои бадастоварии маълумоти боэътимод дар бораи вазъи кунунии қорҳои сегментҳо, бригадаҳо, зотҳои парандагони парваришёфта, баҳодиҳии хавфҳо иҷрои банақшагирии банақшагирии хароҷот ва пас аз он пешбиниҳои ғоида ва максималигардонии он ва ғайра мусоидат менамояд.

Ҳамаи гуфтаҳои боло аз мубрам будани мавзӯи интихобнамудаи қори диссертациони Манучеҳри Н. Р. дар айни замон шаҳодат медиҳанд.

Автореферати мазкур имкон медиҳад, ки чунин хулосабарорӣ намоем, ки маллиф тадқиқоти диссертациониро дар сатҳи баланд анҷом додааст. Саҳми арзандаи муаллиф дар ташкили баҳисобгирӣ ва назорати табдилёбии дороиҳои биологӣ дар парандапарварӣ гузошташуда - ин пешниҳоди мафҳуми муаллифии дороиҳои биологӣ, таснифи ҷамъбастиҳои дороиҳои биологӣ вобаста аз давраҳои иштироки онҳо дар раванди фаъолияти хоҷагидорӣ ва хусусиятҳои ҳосил сохавии парандапарварӣ, аз рӯйи аломатҳои гуногун (с. 8) ва асосноккунии шакливазкунии биологӣ ҳамчун аломати муҳими дороиҳои биологӣ (с. 9) мебошад.

Моделҳои ташкили назорати дохилии тағйирёбии биологӣ дар парандапарварӣ, ки муаллиф пешниҳод менамояд (с.14), шоян тасдиқ мебошад.

Ба ақидаи муаллиф, ки гурӯҳбандии объектҳои баҳисобгирии хароҷотро дар низоми баҳисобгирии идорақунӣ бояд аз рӯйи чунин аломатҳо ба мақсад мувофиқ намуд: аз рӯйи қараёнҳои технологӣ (нигоҳубини мурғони бавоярасида, инкубатсияи тухмҳо, парвариши ҷӯҷаҳои ҷавона) дар ҷойҳои бавучудой (сеҳҳо, қисматҳо, бригадаҳо), гурӯҳҳои технологияи паранда (тӯдаи мурғони наслдиҳанда, саноатӣ, ҷавона ва тӯдаи мурғони ивазқунанда), мо розӣ ҳастем (с. 15).

Чуноне, ки муаллиф қайд намудааст, «дар доираи масъалаи мазкур ташкили баҳисобгирии таркибӣ ва таҳлили хароҷоти тағйирёбии биологӣ дар парандапарварӣ баррасӣ гардидааст» Мо низ бо ақидаи мувофиқем, ки бо назардошти хусусиятҳои ташкилӣ-технологии корхонаи парандапарварӣ барои дарҷи маҳсулоти соҳаи парандапарварӣ дар ҳисоби 10750 «Маҳсулоти қишварзӣ аз дороиҳои биологӣ» ва дар он қушодани ҳисобҳои таҳлилии мувофиқ ба мақсад мебошад (с. 16-17).

Тавсияҳое, ки оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот дар автореферат пешниҳод гардидаанд, бо асосат ва асоснокии хулосаҳову пешниҳодот фарқ мекунанд.

Хулоса, диссертатсияи Манучеҳри Н.Р. як тадқиқоти мустақилона ва мукаммали илмӣ ба шумор меравад, ки дар сатҳи баланди назариявӣ иҷро гардидааст ва пешниҳоду хулосаҳои асоснокеро дар бар мегирад, ки манфиати амалӣ доранд.

Дар баробари бартариятҳо дар автореферат ба чунин норасоҳои назаррас эрод гирифта мешавад:

1. Мавзӯи диссертатсияи доктори фалсафа (PhD) - и унвонҷӯй ба яке аз масъалаҳои мубрами баҳисобгирии муҳосибӣ бахшида шудааст, ба андешаи мо, муаллиф бояд ба масъалаҳои коҳиши арзиши аслии маҳсулоти парандапарварӣ бештар диққат меод, ки он дар навбати худ ба афзоши фоидаи корхонаҳо соҳаи хоҷагии кишлоқ оварда мерасонад.

2. Мавзӯи интихобнамудани муаллиф хеле васеъ мебошад, бинобар ин дар таҳқиқотҳои оянда васеъ намудани объект пеш меояд.

Бояд баён намуд, ки эродҳои дар боло зикршуда ба мазмуни асосии кори илмӣ ва баҳои умумии мусбати он таъсир намерасонад. Автореферат ва мақолаҳои чопшуда сохтори диссертатсияро ба пуррагӣ дар бар мегиранд.

Ҳамин тавр, бояд қайд намуд, ки диссертатсия кори пурра анҷомёфта ба шумор рафта, дар он масъалаҳои мубрами ташкилӣ-методии баҳисобгирӣ ва назорати табдилёбии дороиҳои биологӣ дар парандапарварӣ ҳалу фасл карда шудааст ва он ба талаботҳои б. 31, 33, 34, 35-уми “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти рақами 267) ҷавобгӯ буда, муаллифи он – Манучеҳри Н. Р. ба гирифтани дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D050800 – Баҳисобгирӣ ва аудит (6D050801 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит) сазовор аст.

Муқарризи расмӣ:

номзади илмҳои иқтисодӣ, досенти кафедраи

“Баҳисобгирӣ, таҳлил ва аудит”-и

Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон

Файзуллоев А.Х.

Имзои Файзуллоев А.Х.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо

30.01.2025

Рахимов А.А.

(Суроға: 734025, ш. Душанбе, к. Мирзо Турсунзода, 30, бинои таълимии 2, ауд. 310, Тел: (+992) 37 221-35-50, E-mail: abdurozik_fayzulloev@mail.ru)